

અધ્યયન નિષ્પત્તિ (Learning Outcomes)

વિષયના અભ્યાસ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ,

- નાણાકીય સંચાલનના ખ્યાલ તથા આધુનિક યુગમાં તેના મહત્વ વિશે માહિતગાર બનશે.
- નાણાંની પ્રાપ્તિ તેમજ તેના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ અને સંચાલન વિશે સૈદ્ધાંતિક અને પ્રાયોગિક જ્ઞાન મેળવશે.
- લાંબા ગાળા અને ટૂંકા ગાળાના રોકાણના નિર્ણયો, મૂડી માળખા અને લિવરેજ વિશ્લેષણ અંગેનું જ્ઞાન મેળવશે, જે તેઓને ભવિષ્યમાં એક સફળ ઉદ્યોગસાહસિક અથવા વ્યવસ્થાપકની ભૂમિકા ભજવવામાં અત્યંત ઉપયોગી સાબિત થઈ શકશે.

પ્રશ્ન-1. નાણાકીય વ્યવસ્થાપનનો અર્થ સમજાવી નાણાકીય વ્યવસ્થાપનના હેતુઓની વિગતે ચર્ચા કરો. (15)

અથવા

પ્રશ્ન-1. ધંધાકીય એકમમાં લાંબા અને ટૂંકા ગાળાની મૂડીના સ્ત્રોતો વિશેની વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-2. મૂડી માળખાનો અર્થ સમજાવી મૂડી માળખું નક્કી કરતાં પરિબલો વિશે નોંધ તૈયાર કરો. (15)

અથવા

પ્રશ્ન-2. એક કંપનીનું વેચાણ રૂ. 18,00,000 છે, ચલિત ખર્ચ રૂ. 12,00,000 અને સ્થિર ખર્ચ રૂ. 2,00,000 છે. કંપનીમાં રૂ. 10,00,000 ઉછીની મૂડી છે, જેના પર 10% લેખે વ્યાજ છે.

- 1) કાર્યકારી લિવરેજ, નાણાકીય લિવરેજ અને સંયુક્ત લિવરેજ શોધો.
- 2) જો વેચાણ રૂ. 9,00,000 થાય, તો EBIT કેટલો થાય?
- 3) જો વેચાણમાં 30% વધારો થાય, તો EBT કેટલો થાય?
- 4) જો EBT 4,00,000 હોય, તો EBIT કેટલો થાય?
- 5) રૂ. 5,00,000 EBIT કમાવવા માટે કેટલું વેચાણ કરવું પડે?

પ્રશ્ન-૩. કાર્યશીલ મૂડીનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી કાર્યશીલ મૂડીના પ્રકારો સમજાવો. (15)

અથવા

પ્રશ્ન-૩. કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત નક્કી કરતાં પરિબલો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૪. મૂડી બજેટનો અર્થ સમજાવી મૂડી રોકાણ યોજનાની પસંદગીને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો. (15)

અથવા

પ્રશ્ન-૪. એક કંપની ₹ 18,00,000ના રોકાણની યોજના અમલમાં મૂકવા વિચારે છે. જેનું અંદાજિત આયુષ્ય 6 વર્ષનું છે. કરવેરાનો દર 40% હોવાની ધારણા છે. ઘસારા અને કરવેરા પહેલાનો નફો નીચે પ્રમાણે અંદાજવામાં આવ્યો છે.

વર્ષ	ઘસારા અને કરવેરા પહેલાનો નફો (₹)
1	5,00,000
2	5,50,000
3	6,70,000
4	8,30,000
5	9,00,000
6	9,50,000

આ યોજનાનું નીચે જણાવેલ પદ્ધતિઓ દ્વારા મૂલ્યાંકન કરો.

- અ) રોકાણ પરત મુદત
- બ) સરેરાશ વળતરનો દર
- ક) યોજ્ઞા વર્તમાન મૂલ્ય
- ડ) નફાકારકતાનો આંક

નોંધ: 10%ના દરે ₹ 1નું વર્તમાન મૂલ્ય નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	1	2	3	4	5	6
વર્તમાન મૂલ્ય	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621	0.564
